

est in me. Itaque benignissime ita amator hominum. ita quis solus es sine peccato. effunde super me immensam misericordiam tuam. Domini ut ego & hi qui diligunt te. regni tui efficiamur heredes. & uidentes gloriam tuam. adoremus bonitatem tuam. et dicamus pariter qui digni fuerimus uidere insaciabilem pulchritudinem tuam. gloria patri qui fecit nos. et gloria filio. qui redemit nos. & gloria spiritui sancto. qui renouauit nos. **Explicit liber Primus. Incipit Secundus. Beati Eusebii Regio.**
D e compunctione cordis.

Gloria om̄nipotenti dō q̄
os n̄m superno nra
aperuit. ad enarran
dū de illis terribilib;
miraculis. de quib; omnes
sc̄i ascl̄o cecinerunt que ig
norare uel obliuioni tradere imp̄sentiarū
grande discrimen ē. quanta post ex
cursum uite peccatorib; supplicia &
quanta iustis & missa sunt premia.
Idcirco preparare mentē & mundare
debemus omniq; uirtute insistere & o
perā dare. semp̄ de celestib; sapere &
sublima et eterna sectari. contēpmen
tes temporalia desideria & ad illas pro
missiones tendentes. de quib; om̄issi

cas

suspirātes & alouge aspiciētes p fidē & paciam
 tribulationū longitudinē equo aīo ptulerūt
 fidele existimātes eū qui repūnūt. **Rā** oī car
 cē tristiorē cōmorationē corporis arbitriūtes ex
 pectabāt illā btām dñi dīe splendidā in q̄ ful
 gebūt ut sol. in qua etiā dei filius cū glā et sc̄is
 vtutibz suis descendet in nubibz celi veniet in vir
 tute brachij sui & opa vniuersit̄ q̄ corā ip̄o et
 colliget sc̄os suos a sūmo celi usq̄ ad sūmū ei⁹
 cui⁹ ē intolerabilis potēcia in q̄ celi reuoluūtur
 ut liber & t̄ia pducet om̄is qui a sc̄o quieuerūt.
 mōtes & petre & oīa arida obstupecet a facie ei⁹
 cū venerit iudicāe viuos & mortuos. vniuersos
 tremor apprehendet & vtutes celoz cōtabescet eo
 q̄ multa nimis erūt castra ei⁹ & fortia opa
 sermonū ei⁹. nubes etiā puluis pedū eius co
 minas mari & exsiccas eū. **V**ejet eū dñs cū
 indignacōe & ira & tamq̄ pcella cursus eius &
 ignis p̄ibit ante faciē eius. **A**udiēt vō q̄ in mo
 numētis sūt vocē & pcedet q̄ bona fecerūt in
 resurrectionē vite. qui vō mala egerūt in resur
 unctionē iudicij. **T**unc apparebit illud tūbile iu
 dicij xp̄i in quo throni apponēt & multa nu
 lis angelorū astabūt. fluius igneus cur
 ret ante eū. et libri apient in quibz singu
 loz acta conscripta sunt. **M**ateria reme Ca^m 2^m

morantes diem illū in quo her om̄ia dūs
reuelabit cū venerit glorificari in sc̄is suis
Non negligamus fr̄es dilāssimū. neq; in p̄
sentibz et caducis rebus tamq; in eternis
et p̄fēniibz delectem;. **N**e obdormiam⁹ sōp-
uo nequissimo somp̄nū dico p̄cū et mor-
tem. **N**e obliuiscamur sc̄or patrū qui hu-
ius vite n̄e duces optimi extiterūt. quorū
cōtemplantes cōuersationē imitemur si-
dem. **Q**ui circuerūt in melotis et in pel-
libz caprinis egentes angustiati afflitti
cotidie pro nōmē xp̄i morentes. **I**acō eū
q;̄m plurimos obdormisse p̄ nūq;̄m de die
illa terribili cogitasse qui sine dubio cum
venerit sponsus excludent a thalamo.

Nos ergo om̄ni custodia seruemus cor-
ūm expectantes p̄m familias xp̄i d-
mū ac deum nr̄m qui cum diues est
pter nr̄m salutem pauper factus est
et infirmitatē nr̄m voluntate p̄pria
in semetipso suscepit. **N**am idcirco pau-
per factus est ut diuiciarū suarū nos
socios faceret et ieffabilis future gl̄e
pticipes demonstraret. **I**deo crucifixus
est ut nos a cauciatu et potestate dyabo-
li liberaret. **H**uic ergo sine int̄missio-

ne diligere debemus ut ab ipso quoq[ue] dili-
 gi mereamur. et cū illo in mansione illa
 que apud p[re]teritū p[re]parata est introeamus
 et videamus lumen in lumine. **T**erribi-
 lis ē enī dies illa et aduentus magnus
 et preclarissimus. **E**t quis idoneus erit.
Amor ter qd̄ has p[ro]missiones habentes in-
 effabiles et tremendas exultemus exul-
 tanone īenarrabili et gloria. **A**bluam⁹
 frequēter animas nřas lacrimis ne radix
 amaritudinis sursū germinās ipeditat. p[er]
 hanc v[er]o inquinātur multi ut in illo pu-
 rissimo ac splendidissimo lumine consti-
 tuci in quo non est macula uel ruga. con-
 templemur īestimabile ac b[ea]tām xp̄i et
 saluatoris nostri natuā ubi pater et fi-
 lius et spūs scūs ubi cōtemplabit omnē
 natuā angelor[um] et archangelor[um] et virtu-
 tum et potestatū. **I**bi fr̄es videbitis que
 vobis a seculo videre seruata sunt īessa

hic nichil deficit

lilia bona ibi videbitis sanctā ciuitatē
que omniū in presenti lugentū mater
est. **I**lluc ex uberibz eius consolationis lac
te potabitis. illuc de torrente epulacionis
bibetis. illuc vocabimū filij dei. illuc aperi
entur vobis porte regni dei et intrabitis
in penetrabilibz patris. illuc vobis ostē
det omnes sanctos suos. illuc appare
bit vobis sol iusticie. illuc egredienū
et letabimū tamqū vituli soluti a vincis.
illuc transformabit deus corpus humili
tatis vre conforme corpori claritatis sue. illuc
renouabitur sicut aquile uiuentus vestra.
illuc terra reprobationis videbitis. illuc sub
alis eius ptegemini quēadmodū si ma
ter filiū protegat suū. illuc videbitis et
letabimini de quibus in hoc seculo sine
cessatione plauristis. **I**lluc pcpnetis coro
nam pulchritudinis et vestem iocundi
tatis de manu domini et di
scis. **L**egetur anima mea
in domino. **I**nduit enim me
indumento salutis et iusticie. et cir
cūdedit me vestē leticie. **T**amqū spō
lo curūposuit michi mitram. et tamqū
sponsam ornat me ornament o.

et iusticie. & circumdedit me ueste leticie.
Tanquam sponso circuū posuit m̄ mutrā. &
tanquam sponsā ornauit me ornamēto.
Illiſ ſatirabimini quicunq; eſuritis & ſati-
tis iuſticiā. illiſ fulgebitis ſic ſol intrhono
patris uī. illiſ immortalia ſclā inuenietis.
illiſ dominabit̄ uob̄ ſine perturbationib;
& fluctib; longitudo dierū. illiſ nox le-
tantū et exultantū. illiſ uob̄ preparat̄
eſt loc⁹ in domo dñi. & muro ei⁹ & nom⁹
ſempitnū qđ non delebit̄. Iyſe enī dñs.
nomen ē uīm. Nā non errit uī ſimilis
quisquam. ſi conuersi fueritis & feceritis
incelis gaudiū. Indie illa qua iudicabit̄
dñs occulta hominū, ^{illiſ} inuenietis fiduciā.
ubi effugat̄ dolor & tristitia. Si enim

recordamur dier illius tremendi & aduen
tus dñi glori. cum uenerit sc̄orum omniū
multitudine constipat. in quo celi magno
impetu transient elementa ignis calore
Cam 3^m soluent. pparemus nos sine macula. inue
niri in illo terribili examine xp̄i. in quo
omnis actus nři & cogitationes & eloqua
arguentur. llā & prooperib; & p sermonib;
ociosis. & p dedecorosis & in honestis spec
tib; & omnib; actib; t' manifestis uel in
occultis que ab origine mundi. Ecce cogitata
uel gesta sunt i. et p meritis suis uidi
cū singuli sumunt. rationē singuli
reddent. Ergo nec glām nrām inter
renis queramus. nec carnis curū indeci
deri s̄ faciamus. nec temporalia & corrup

abilitia diligam? ne talentū nřm confodiam?
interra. necum stultis illis connumeremur
uirginib;. nec hoc mundo utamur: eo qđ
pterit ei figura. qđ & si domus mřa hui' ha
bitationis dissoluat̄ domū non manu fac
tam eternā in celis habebimus. Hic patriā
nō queramus. sed futurā desideremus. Intui
tum etiā nřm deflectamus ad scōs & inue
memus eos tam mente quā cognitione.
ad illud immortale scdm ēē translatoſ.
Qui circumserunt ut supra meminimus
im melotis & pellib; caprinis. e gentes anguis
bati afflicti. quib; dignus nō erat mundus.
In solitudinib; errantes. immortib; & inspe
lancis. & in cœnus terre. lapidati & uer
berati & om̄um temptationū obpbris

temptati. laborauerunt sequentes post dñm.
nec aliquid horum que diximus propositum eorum men-
temq; turbauit. Nam quoadmodum adamantinum
murus non patet insidijs. sic eorum mens incon-
cussa & conuersatio permanuit immobilis. Nichil
hic isti requirebant. sed ingit ibi thesauria
bant fidele existimantes qui repulsi. Unus
quis eorum sustinuit sola intelligentia spiritu
ali. & recordis oculi contemplabatur. que nec
oculus uidit. nec auris audiuit. nec in corpore ho-
minis ascenderunt. in que desiderant angeli
precere. Pro quibus constituit interris ueloci
depositione tabernaculi sui querebant &
de illa supna cōmoratione quam tarde se adi-
pisci sentientes genites. proclaimabant dicentes.
Quando ueniemus & apparebim' ante faciem
dei.

Fratres. Bonū est m̄ mori quā vivere. Et nē
beatus ap̄ls om̄ia mundi oblectamenta tanquā
stercora c̄putabat; ppter qd̄ dicebat. Cipio
dissolui. & ēē cum xp̄o. It simeon etiā ille
iustus quale uocē emisit. cum d̄m insuis
ulnas suscepisset. Nunc dimittis seruū tuū
dñe. sed in uerbi tuū impacē. Quō uiderī
oculi mei salutare tuū. Quemadmodum
enī inuinculis t̄ incarcerib; sic om̄is sc̄i
usq; ad temp̄ resolutionis sue incorporib;
cōmorantur ad tranquillissimū portum
festinantes. ut ad ipsam sine fluctib; uitā.
Ppter ea fr̄s dilectissimi respicientes ad hos
uiros mirabiles & beatissima eorū sequen
tes uestigia. nec n̄ & passionib; eorū cōmu
nicantes. ad nichil aliud nr̄m cordirigam.

ni si qualit̄ dñō placeam? Nec ppter glām huma
nā retardem⁹ cursum nřm. q̄ minus admen
surā patrū nřorum ptingere ualeam⁹ sed
omni uirtute ut c̄peramus pmerita eorū
cū ipsis in regnis celestib; gaudem⁹. q̄a si fue
rimus locu passionū simul & consolationis
erimus. & si suslinemus & conregnabimus.
q̄a non sunt digne⁹ passiones hui⁹ temporis
ad futurā glām. que reuelabitur in nobis.
Non ignoratis q̄a qui seminant in lacrimis
ingaudio metent. & q̄ parce seminant par
ce & metent. Euntes in qđ ibant & fiebant.
portantes semina sua. Venentes aut̄ ueni
ent in exultatione. portantes manipulos
suos. Et beati qui esurunt & sitiunt ius
ticiā nunc. q̄a ipsi satiabuntur de illa

60

regali mensa. de qua abrahā & ysaac & iacob.
et om̄is sc̄i asclo requiescunt. Beat' ergo est
quiscis operib;. uiḡt conuersat̄ & immacu-
lat̄ seruat̄ animā suā. deq̄ nobis grande cer-
tamen ē. Quid p̄derit silueret̄ q̄l amuerſū
mundū. anime aut̄ sue detrimentū paciat̄.
Aut̄ quā dabit homo cōmutationē p̄ anima
sua. Iḡt festinem⁹ ne excludamur ab illis. Cam iū
p̄missis eternis & athalamo. immortalis
sponsi. ne quando incipiāmūr foris stan-
tes clamare & dicere dñe dñe ip̄eri nobis.
q̄a tunc nobis penitentia nichil prodīt.
sed econtrario audiēmus nescio uos unde
scis. tūc ubi erit fletus & stridor dentū.
De anima nřa certām̄ agit̄. de quā si ne
glererūn̄ periculū magnum ē & suppliciū

H sempernū. Non ē enī in inferno confessio
non s̄t lacrimē ibi n̄ genitus quidicis auer-
tāt sententiā. Non ē dilatio illa temporis
ad agendā penitentiā. non ē regressio post
exitū ad uitā sed om̄ia dura & aspera & ama-
ra occurruit eis q̄ temp⁹ penitentie p̄dide-
runt. Obuiabit eis horrenda illa facies
suorū delictorū que tormento amarior exister-
& durior. sed & conscientie sue uerberib; cruci-
ati infelicia illa uerba crebro ploruntur &
dicunt. Ve ve nobis miseri. q̄bus contigit
uidere hanc diem. Vbi cumq; enī peccator-
tunc oculos conuerterit. contemplabitur ima-
gines suorū delictorū. Tunc indebitis anglos
& archanglos p̄ uniuersum mundū discurre-
re & om̄is electos & scōs dñi congregare.

q̄ rapunt̄ obuiā dño. & sic semp̄ cum dño erint̄ .
q̄a ubi eumq; fuerit corpus illuc congregabunt̄
& aquile. Peccator̄ enī & negligētōnū utrē exi
tum uidēbitis tristē & execrabilē. Sol enī
tunc obscurabitur. & eccl̄ia tunc plicabit̄ tamquā
liber. astra cadent. om̄ia conturbabunt̄ elem̄ta.
virtutes & potestates assūstent. & ignis uelut
fluvius currens omnino om̄ia terrore replent̄.
Ignis enī ille comburet montes & colles & ma
ria. & omnia d's iudicabit pignem. Tunc
nulla die uidēbitis uniuersum orbe tamquā
pavorū custodiā & tubas illas angelicas ter
ribilia & tremenda plangentes. & resulgebunt iusti
tamquā claritas firmamenti. Tunc lamentabunt̄
se et plangebunt se om̄is peccatores. & illud
amarissimū proclamat̄unt. ve ve nobis

cum uiderint claritate & leticiā scōrum.
cū uiderint abraham & isaac & iacob & om̄s
scōs percipientes immarcescible coronas de
manu dñi. cum uiderint se ab eorū consortio
segregari. tunc exirent anglī & separabunt
om̄s malignos de medio iustorū. tunc audi-
ent infelices illā. & pī nocē terrible & poten-
tem. Recedite ame maledicti in ignē etiū.
q̄ preparatus ē diabolo & anglis eius. In illa
hora uero necessitatis amarū nimis & lacrima-
bile suspirabunt cū traditi fuerint morti
& inextinguibili igni tenebris exterioribus
& uermib; immortalib; cum in inferno inferi-
ore mancipati fuerint. ubi ē fletus & stridor
dentū. ubi ē tartarus & crudelis gehenna.
¶ ec namq; uniuersi supplicia exspectant.

hū q̄ non prosuſſ animab; nr̄ilit̄ decertauſ
runt. qui n̄ multiplicauerunt talentū ſibi
creditiū q̄ non caſtitate cū fraterna caritate
ſeruauerunt. ſeſtineamus ḡ reconciliari
proximis nr̄is. ut ſot non occidat ſup
iracundiā nr̄am. nec malicie remunſca
mūr in cordib; nr̄is. Infirmū etiā mo
perib; conforitemus. & in egrotis & in lan
guidis dñm uſtremus. & quē uiderimus
in pauperib; eſuriēnē ſaturem. ſicientē
potem. nudū ueliamus. & infirmū uifi
remus. hōpitiē colligamus. in carcere m
eimus ad eum. perentē elemosinā pma
niſ pauperū nondespiciamus. ut ipſe in
aduentu ſuo uocet nos d. eſſ. & dicat.

Venite benedicti patris mei peipite

regnum quod uobis paratum est a origine mundi.
qua propter uos paup factissimum in misericordia
Caro v perib; ministras tuis. Nec autem fratres tuos. hec ego
uobis scribens formam defleo. nec aluctu nec
alacrimis cesso. qua ab his bonis alienus existo.
& in me impletum est illud apostoli ^{domini} nec unius
predicauerim ego reprob; efficiar. Spero
autem per orationes uiras tempus penitentie pro-
mereri ut stare possim aduersus insidias
diaboli. qua non est nobis conluctatio aduer-
sus carnem & sanguinem sed aduersus principes
& potestates. contra spiritualia. ne quicquid ince-
testib;. Orate ergo semper pro nobis fratres tuos. & o-
rantes indeficiatis ut hoc medium profundum
quod est inimicus & diabolus totum pretermi-
care possimus. & effugiamus illa que futura

sunt mala. itt ueniant tempora refrigerii in
aduentu xp̄i que suis temporib; p̄dixit. beatiss
et solus potens. et transferat nos si digni fuerimus
multa beatā spē ineffabile lecūciā et mansionem
eternā. De quib; nunc ex parte narrantes tantū
nobis euangelizam. tanquā si quis ex velago
huius maris aquae guttā potest digne suo
auferre. Sit nom̄ dñi benedictum qui para
uit celos imprudentia sua. q̄ p̄ reparauit sc̄is
suis regnū et gaudiū ante constitutionē mun
di. de quo suspirant nunc et lugent. et tunc
audient. Venite om̄s q̄ ploratis. gaudete in
gaudiū meū et uidete me. et letetim̄ cor iūrm̄.
et ossa iūra tanquā herba florent. Ibi lauda
no et exultacio. et iocunditas sempiterna.
Dilectissimi fr̄s illic fulgebit siē sol illic

^{bi}
letamini. leticia inenarrabili. illuc deum vide
bitis qd' est honorū omniū poterissimū. Illuc
uobis xpc demonstrabit omnē glām patris.
& scōrum officia anglorum. Illuc adorabimis
patrē matris sc̄is. illuc sine fluctib; & per
turbationib; iusta uiuemus. Illuc chores mis-
cēmus cū choris scōrum. illuc auferunt ab
oculis nr̄is lacrima que pupillas oculorum
nr̄orum obnubilat. Illuc cantabim⁹ & dice-
mus. mirabilis es dñe in sc̄is tuis. Illuc confi-
tebimur dño qđ repleti sumus in sc̄ia ma-
erultarum & letati sumus in omnib; dieb;
nr̄is. delectati sumus pro omnib; dieb; qđb;
humiliasti nos. Quā magnificata sunt ope-
ra tua dñe. omnia insipientia fecisti.

Benedic ḡ anima mea dño. & ne obliuiscas

115

omnis retributiones eius. q[uod] proprietas sit omnibus
 inquantibus tuis. qui sanat omnes languores tuos.
 qui redimuit de inferno uitam tuam. qui coronat
 te in misericordia et miseratione. Gloriam tibi Christum.
 gloria tua quia iudicia tua abissus multa. et pro
 missiones meae inscrutabiles. et inuestigabiles
 diuinitatis tue. Quis sapiens et intelleget hec?
 q[ua]d recte me d[omi]n[u]s et iusti ambulabunt per
 eas. impii autem infirmabuntur meis. Gloria pa-
 tri et filio et spiritui sancto. et nunc et semper et in secula
 saeculorum. Amen.

Beatissimus qui odio habuerit hunc mundum.
 et sollicitudo et meditacio eius inde eo
 fuerit. Beatissimus qui execratus fuerit peccatum
 et maliciam. et dominum solum benignum et redemptio-
 rem dilexerit. Beatus qui in terris sic angelus